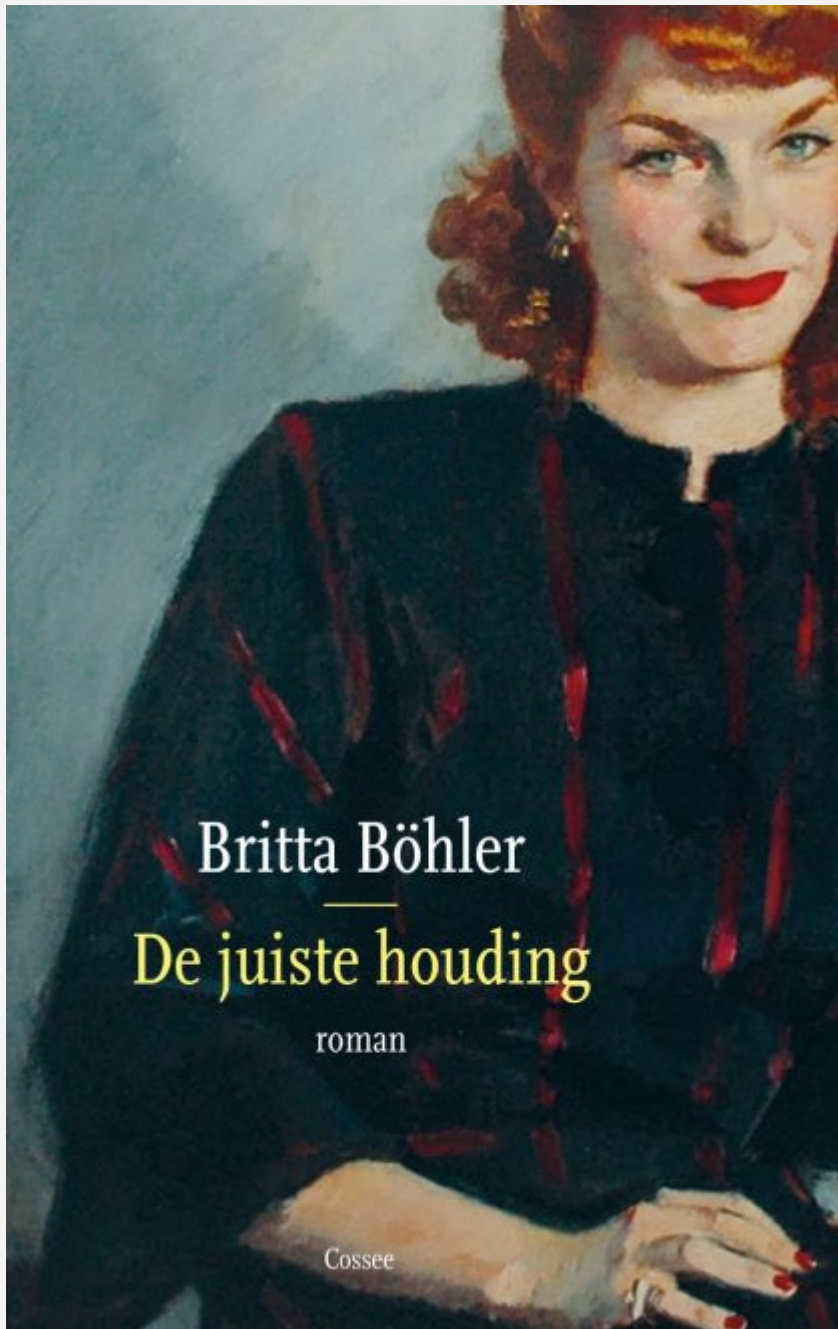

'De juiste houding' door Britta Böhler

Britta Böhler is een Nederlandse advocate van Duitse oorsprong. Zij beschouwt zichzelf als een politiek advocate. Ze heeft o.a. Volkert van de Graaff, de moordenaar van Pim Fortuyn, verdedigd en was van 2007 tot 2011 lid van de Eerste Kamer voor GroenLinks.

Tegenwoordig is ze hoogleraar advocatuur en ethiek aan de Universiteit van Maastricht. Toen ze vijftig werd, besloot ze uit de advocatuur en de politiek te stappen om auteur van fictie te worden.

Volgens de flaptekst gaat *De juiste houding* over de vraag: "Wat is echt en wat is fake in een wereld waarin we niets meer zeker weten?" Maar is dat ook zo?

Elias Andriessen is na zijn scheiding in Amerika is gaan wonen. De advocatuur – met kunstroof als specialisatie – geeft hij op voor een hoogleraarschap aan een universiteit. Zijn dochter Mia trekt bij hem in wanneer haar studie een verblijf in Amerika noodzakelijk maakt. Beiden vallen in handen van de flamboyante, steenrijke kunsthandelaar Tony Barbas, die niet geïnteresseerd is in kunst, maar wel in geld. Hij heeft aspiraties om de politiek in te gaan. Daarom begint hij met het opzetten van een organisatie die zich bezig houdt met het opsporen van vermiste mensen. Elias' dochter Mia krijgt de tijdelijke baan van opspoorder van 'de meest veronachtzaamde groep' blanke (Britta zegt witte) mannen tussen de 35 en 65, waardoor Tony veel goodwill kweekt bij de gewone man. Over Mia's werk noch over de organisatie wordt verder iets vermeld.

Tony vraagt Elias om nog één keer advocaat te spelen en mee te helpen met het terugkrijgen van een vanaf 1945 vermist schilderij 'Toren van Blauwe Paarden' van de schilder Franz Marc uit 1913. Elias voelt aan dat er het een en ander niet

goed zit, maar hij accepteert de opdracht en krijgt hiervoor verlof van de universiteit. Het schilderij bevindt zich in een kluis in Zwitserland en is in het bezit van de Nationalgalerie in Berlijn, nadat het destijds door de Nazi's is gestolen en beland in de privé-collectie van Hermann Göring. De vinder is Tony, maar de opdrachtgever tot verkoop is onduidelijk. Voor Tony geldt dat het helemaal niet belangrijk is of dat schilderij echt is of niet. Wat maakt het uit, als iedereen maar denkt dat het echt is. En als men het ook nog mooi vindt, dan is het toch ook goed."

Elias reist op en neer tussen Berlijn en Amerika terwijl de lezer kennis maakt met allerlei juridische aspecten die met het verkrijgen en verkopen van een gestolen kunstwerk te maken hebben. Uiteindelijk ontdekt ook Elias dat het allemaal gaat om een vervalst schilderij en dat Tony de grote oplichter is. Hij komt voor een dilemma te staan. Als hij de verkoop van het vervalste schilderij tegenhoudt, zal dat ten koste van het geluk van zijn dochter gaan, want Tony zal er niet voor terugdeinzen om haar illegale Iranese vriend aan te geven.

Tony zal met zijn speurtocht naar vermiste blanken inderdaad hogerop komen in de politiek en komt ongestraft weg met zijn duistere praktijken op kunstgebied.

In een interview in Trouw van Britta Böhler met Harriët Salm vertelt ze over haar motivatie om *De Juiste Houding* te schrijven:

"Mijn motivatie voor dit onderwerp komt van twee kanten. Ik wilde heel graag een roman schrijven die in het huidige Amerika speelt. Daarmee bedoel ik het Amerika in de tijden van Donald Trump. De tijd van fake news, nepnieuws. Feiten doen er niet meer toe, alles is perceptie, zeg maar. Vervolgens zag ik een documentaire over de Duitse kunstvervalser Wolfgang Beltracchi. Hij schilderde in de stijl van beroemdheden als Kees van Dongen, Max Pechstein en Max Ernst. En verkocht zijn werk als echt. Hij is daar in 2011 voor veroordeeld. Toen ik zijn verhaal zag, kwamen die twee zaken samen. Ik dacht: wat is echt en wat is vals? En is echtheid nog belangrijk in het tijdperk van nepnieuws? Zo is mijn boek ontstaan. Haha, zonder Trump had ik dit boek dus niet geschreven."

Tony Barbas, een van de hoofdpersonen heeft inderdaad wel wat trekjes van Trump heeft, maar het thema echt of nep komt weinig aan de orde. Ik zou liever zeggen dat het boek over morele dilemma's gaat en wel die van de hoofdpersoon advocaat Elias Andriessen: hoe moet hij met zijn dochter omgaan? Hoe staat hij tegenover haar Iranese vriend? Wat vindt hij het meest de moeite waard: de advocatuur of het lesgeven? Hoe staat hij tegenover echt of nep en vooral: wat weegt het zwaarst voor hem, zijn dochter of een schilderij? Vanuit die gedachte wordt het boek een stuk interessanter, hoewel ook dit thema veel sterker uitgewerkt had kunnen worden.

De schrijfstijl van Britta Böhler is prettig en natuurlijk. Het zou daarentegen een groot verschil hebben gemaakt als alle overbodige details geschrapt zouden zijn en de voorspelbaarheidsgraad gereduceerd was. Dan was het waarschijnlijk een spannender boek geweest, met een interessant thema, .

Uitgeverij Cossee, 2021

Pagina's 253

Vertaald uit het Engels door Britta Böhler i.s.m. Peter Bergsma (*Blue Horses*)

ISBN 978 9059 369 252

Recensie door Janny Wildemast, december 2021